

Nambari ya Dodoso			

Dodoso la Mawazo ya Wananchi

2007

Jina la mhojaji			
Tarehe ya Mahojiano (dd/mm) _____ / _____ /07	Namba ya Mahali		
	Mkoa (weka alama ya mkoa)		
	Wilaya (weka alama ya wilaya)		
	Kata (weka alama ya kata)		
Kijiji/Jina la Mahali:			
Umbali kutoka makao makuu ya wilayani (kms 000 – 999)			
Umbali kutoka makaoa makuu ya Mkoa (kms 000 – 999)			
Muda mahojiano yalianza			
Muda mahojiano yalimalizika			
Idadi ya ziara			
Imehakikishwa na:	Maoni:		
Siku ya kuhakikishwa:			
Anuani ambapo muktasari wa taarifa unaweza kutumwa:			

Utafiti huu umeandaliwa kupata maoni ya watanzania kuhusu mabadiliko makubwa katika nchi ambayo yanaathiri maisha yao, ikiwa ni pamoja na sera za kijamii na kiuchumi. Watachaguliwa watu wazima wenyе umri wa miaka **25 na kuendelea**, siyo wakuu wa kaya (ingawa wanaweza kuchaguliwa). Dodoso lina sehemu ambazo zitajazwa na watu wazima waliochaguliwa. Kuna sehemu tofauti kwa wale wenye miaka 15-24 ('vijana'), na wale wenye miaka 60 na kuendelea ('wazee').

Kariri na mweleze yafuatayo kwa wanakaya utakaokutana nao. Kama utakutana na watoto kwanza, omba kuongea na mtu mzima. Kama hakuna mtu mzima nyumbani, uliza muda watakaorudi. Nakiri muda, na uwaeleze utarudi muda huo. Kama utakutana na mtu mzima endelea kama ifuatavyo:

Habari ya leo! Jina langu ni _____. Nafanyakazi na REPOA, shirika lisilo la kiserikali lililoko Dar es Salaam. REPOA inafanya utafiti kuhusu maoni ya watanzania juu ya mabadiliko yanayotokea kwenye maisha yao na ndani ya taifa kwa ujumla. Matokeo ya utafiti huu yanawezakuisaidia serikali kushughulikia kwa ufasaha matatizo na mahitaji ya raia wa kawaida.. Ningependa kuhojiana na mtu yoyote katika familia yako. Hii ni fursa kwenu kutoa mawazo yenu juu ya mambo ambayo yanayokugusa zaidi. REPOA haitanukuu maoni ya mtu binafsi bali maoni ya kaya yak, yatajumuishwa kwenye ripoti pamoja na ya wanakaya wengine watakao hojiwa. Awali, tungependa kumhoji mtu mzima aliye katika kaya yako, ambaye ana miaka 25 au zaidi. Je unaturuhusu kuendelea kuchagua mtu?

SEHEMU 1: WASIFU WA KAYA

1.0 Wanakaya: Ambao kwa kawaida wanakula kwenye kaya hii? Maswali 1.1.01-12.

NAMBA YA MWANAKAYA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
Andika majina ya wanakaya wote ambao kwa kawaida wanaishi na kula pamoja katika kaya hii.													Jumuisha wafanyakazi wa ndani ambao wanaendana na maana ya kula kwa pamoja.
Anza na mtu mwenye umri mkubwa (01).													Jumuisha watoto wachanga na wadogo.
Idadi ya wanakaya Maswali 1.1.13													Ingiza tarakimu mbili: (Inaweza kuzidi 12)
Jinsia za Wanakaya Maswali 1.1.14-25													
1 = Me													Weka alama 1 or 2
2 = Ke													
Umri wa Wanakaya. Je, wanakaya walioorodheshwa hapo juu wanaumri gani? 1.1. 26-37													
													Weka alama mbili kwa kila mwanaakaya.

Sasa zungushia namba inayooana na wanakaya ambao wanastahili kuhojiwa, yaani wanaume au wanawake wenye umri wa miaka 25 na kuendelea. Kama kuna mtumzima mmoja tu anayestahili kuhojiwa uliza 'Naweza kukuhoji?' Kama kuna watu wazima wawili wanaostahili kuhojiwa, changua mmoja kama ifuatavyo. Andika namba zote zilizozungushiwa kwenye vipande vya karatasi ingine (iliyotolewa kwa madhumuni haya. Kunja na changanya vipande hivyo vya karatasi kwenye viganja vyako). Muulize mtu yoyote aliyepo kuchagua kipande cha karatasi chochote. Huyu ni mtu ambaye anaweza kuhojiwa. Kisha uliza: 'Je, (Jina) yupo hapo?' Kama jibu ni 'ndiyo', muulize mtu huyo kama yuko tayari kuhojiwa. Kama jibu ni 'ndiyo', endelea na maswali yafuatayo. Kama mtu anayefaa kuhojiwa hayupo, uliza: 'Je, (Jina) atarudi muda gani?' Zingatia muda na waeleze kwamba utarudi muda huo.

1.1 Wasifu wa Mhojiwa

Hapa kuna maswali machache kuhusu wewe. 1.1.1-1.1.2

Jinsia	Me	Ke
	1	2

Umri (Angalia alama kutoka kwenye ukurasa wa 1 hapo juu) Alama ya tarakimu jozi (10-24...)

ELIMU 1.1.3-1.1.4

Una kiwango gani cha elimu? (Zungushia kiwango cha juu kabisa)

Hana elimu	Elimu ya watu wazima	Msingi 1-4	Msingi 5-8	Ufundu	Kidato I-IV	Kidato V-VI	Chuo (Stashahada)	Elimu ya Juu (Shahada)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Idadi ya miaka ya elimu rasmi imefikiwa Alama ya tarakimu jozi (00, 01...)

KUJUA KUSOMA NA KUANDIKA Unaweza kusoma na kuandika ... 1.1.5

KISWAHILI	KUSOMA KISWAHILI TU	KISWAHILI+KIINGEREZA	SIJUI
1	2	3	9

HALI YA KINDOA 1.1.6

Hajawahi kufunga ndoa Mwanandoa / Ishi pamoja

1	2	3	4
---	---	---	---

1.1.7 SHUGHULI ZA UZALISHAJI

Nakata kukuuliza kuhusu kazi zako. Je, shughuli yako kuu ya uzalishaji ni ipi?? Unategemea nini kwa ajili ya kuishi? (N.B. Andika hapa shughuli kuu halisi)

Ajira binafsi: Kilimo, ufugaji, uvuvi, madini	01
Ajira binafsi: na wafanyakazi (sio kilimo)	02
Ajira binafsi: bila wafanyakazi (sio kilimo)	03
Mtengeneza nyumba/mama wa nyumbani /mfanyakazi wa shamba bila malipo/biashara ya familia	04
Tegemezi: Mstaafu/mwanafunzi/si mzalishaji	05
Mwajiriwa: Serikali/shirika la umma/ushirika/bodi ya mazao	06
Mwajiriwa: kampuni au mtu binafisi (sekte rasmi)	07
Mwajiriwa: kampuni au mtu binafisi (sekte isiyo rasmi: ‘jua kali’)	08
Mwajiriwa: kanisa, hisani, shule/chuo binafsi, wakala wa misaada au shirika lisolo la kiserikali	09
Mwajiriwa: kazi ya muda/kibarua	10
Si mwajiriwa: anatafuta kazi	11
Inginge (taja _____)	12

1.1.8 SHUGHULI YA PILI YA UZALISHAJI. Je, una chanzo kingine cha kujikimu? (Dadisi).

(Andika hapa kazi halisi ya ziada: _____)

(Nakili alama kutoka katika swalii lililopita/tangulia) (‘Hakuna’ = 00)

1.1.9 DINI: Je, ni muumini wa dini gani?

Mwislamu	Mkristu (Enye mtazamo wa kawaida)	Mkristu (Mlokole)	Jadi	Inginge (_____)
1	2	3	4	5

1.1.10

Je, una watoto wangapi? (0, 1, 2, ...)

1.2 RASILIMALI ZA KAYA (Chunguza na nakirii wakati unaongea na mhojiwa)

Aina ya Sakfu 1.2.1

Tope/Udongo	1
Saruji/Marumaru/Mbao	2
Inginge (_____)	

Aina ya Kuta 1.2.2

Nguzo, nyasi na udongo	1
Matofali ya kuchoma	2
Matofali ya saruji, mawe	3
Mbao	4
Inginge (_____)	

Aina ya Paa 1.2.3

Nyasi/Makuti/Udongo	1
Mabati	2
Vigae/zege	3
Inginge (_____)	

Aina ya Choo 1.2.4	
Hamna choo/hujisaidia vichakani	1
Choo cha maji ndani ya nyumba	2
Choo cha shimo	3
Choo cha shimo kilichofunikwa VIP	4
Umilikaji wa makazi ‘Nani anamiliki nyumba hii?’ 1.2.5	
Makazi yanamilikiwa na kaya	1
Nina/tunakodisha makazi	2
Tunalala bure bila kulipa kodi	3
Idadi ya vyumba vya kulala 1.2.6	(Weka tarakimu mbili 01, 02 nk)

Ni kipi chanzo kikuu cha nishati kwa ajili ya kupikia? 1.2.7	
Mkaa	1
Kuni	2
Mafuta ya taa	3
Umeme au gesi	4
Inginge (taja)	
Ni kipi chanzo kikuu cha nishati kwa ajili ya mwanga? 1.2.8	
Umeme	1
Chemli	2
Kuni	3
Inginge (taja)	4

1.3 RASILIMALI NA NYARAKA

1.3.1-1.3.10 *Ni vipi kati ya vifuatavyo unamiliki/unatumia?* (Jaza Ndiyo=1 Hapana=2 chini ya kila rasilimali)

Taa	Meza	Sofa	Redio	Saa	Chandarua	Simu	Baiskeli	Pikipiki	Gari
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

Je, una nyaraka mojawapo kati ya zifuatazo?

1.3.11-14	Ndiyo, kwa wote	Ndiyo, kwa baadhi	Hapana	Sina watoto	
Vyeti vya kuzaliwa vya watoto wako	1	2	3	9	
	Ndiyo	hapana	Sijaolewa	Sijui	
Cheti cha ndoa	1	2	3	9	
	Ndiyo, kwa wote	Ndiyo, kwa baadhi	Hapana	Haihusiki	Sijui
Vyeti vya kifo kwa wanafamilia	1	2	3	4	9
	Ndiyo, kwa wote	Ndiyo, kwa baadhi	Si kwa yoyote	Hakuna ardhi	Sijui
Hati miliki ya ardhi (mhojiwa tu)	1	2	3	4	9

1.4 MATUMIZI YA CHAKULA

1.4.1 *Je, ni siku ngapi ulikula nyama au samaki katika wiki iliyopita?* (Zungushia alama 0 to 7) 0 1 2 3 4 5 6 7

1.4.2 Je kuna wakati wowote katika kipindi cha mwaka uliopita ambapo hamkuwa na chakula cha kutosha?					
Kila mara	Wakati mwingine		Kwa nadra /Asilani		
1	2		3		
1.4.3 kwa kawaida, mnakula milo mingapi kwa siku? (Zungushia namba)					
1	2		3		
1.5 MATATIZO 1.5.01-1.5.26					
<i>Haya ni baadhi ya matatizo ambayo kwa kawaida watu hukabiliana nayo. Katika kipindi cha mwaka uliopita, kuna kati ya haya yafuatayo yalikuwa ni matatizo makubwa, matatizo madogo au si matatizo kwako wewe binafsi?</i>					
		Matatizo makubwa sana	Matatizo madogo	Hakuna matatizo	
1.5.01	Ugonjwa (mhojiwa)	1	2	3	
1.5.02	Ugonjwa au kifo cha mtu mwingine	1	2	3	
1.5.03	Gharama za matibabu	1	2	3	
1.5.04	Upatikanaji wa madawa	1	2	3	
1.5.05	Kupata kazi	1	2	3	
1.5.06	Gharama za elimu	1	2	3	
1.5.07	Vurugu za ndani ya nyumba, ubakaji	1	2	3	
1.5.08	Wizi wa nguvu	1	2	3	
1.5.09	Kuibiwa mazao/mifugo	1	2	3	
1.5.10	Kuwepo kwa umeme	1	2	3	
1.5.11	Umbali/muda wa kufika sokoni na sehemu nyingine za huduma	1	2	3	
1.5.12	Migogoro ya umilikaji/matumizi ya ardhi	1	2	3	
1.5.13	Migogoro juu ya urithi	1	2	3	
1.5.14	Uchawi	1	2	3	
1.5.15	Hali ya barabara utumiayo mara kwa mara	1	2	3	
1.5.16	Ugumu wa kupata kuni/mkaa	1	2	3	
1.5.17	Uhaba wa maji ya kunywa na matumizi binafsi	1	2	3	
1.5.18	Uhaba wa maji kwa ajili ya mazao/mifugo	1	2	3	
1.5.19	Bei uliyolipia chakula	1	2	3	
1.5.20	Bei unayolipia bidhaa nyingine za msingi	1	2	3	
1.5.21	Kudai watu fedha	1	2	3	
1.5.22	Kudaiwa pesa na watu	1	2	3	
1.5.23	Moshi wa jiko la kupikia	1	2	3	
1.5.24	Uchafunzi utokanao na taka ngumu/maji taka/harufu mbaya	1	2	3	
1.5.25	Sauti (Foleni ya magari, muziki, majirani)	1	2	3	
1.5.26	Inginge (taja)				
<i>Nini matatizo yako makuu matatu? (Andika namba ya swali (01-26) toka katika jedwali la kushoto zaidi)</i>				1.5.27 – 29	
Tatizo kubwa zaidi ya yote					
Tatizo la pili kwa ukubwa					
Tatizo la tatu kwa ukubwa					
<i>Je, ni maendeleo gani makubwa ambayo umeyapata kwenye maisha yako katika kipindi cha miaka mitatu iliyopita? (Usidadisi. Kama hakuna andika 'HAKUNA')</i>					
1.5.30					

<i>Je, hali yako ya kiuchumi ikoje kwa sasa ukilinganisha na miaka mitatu iliyopita? 1.5.31</i>					
Mbaya zaidi	Mbaya kiasi	Vile vile	Nzuri kiasi	Nzuri sana	Sijui/hakuna jibu
1	2	3	4	5	9
<i>Je, kuna kitu gani muhimu ambacho ungependa kuona serikali inakifanya ili kukusaidia ? 1.5.32</i>					
<i>Je, kuna kitu gani muhimu ambacho ungependa kuona serikali inakifanya ili kuendeleza nchi? 1.5.33</i>					

SEHEMU 2: HUDUMA ZA MSINGI

2.1: HUDUMA ZA AFYA ZA MSINGI

Je, katika kipindi cha mwaka uliopita ulipatwa na yoyote kati ya yafuatayo?

2.1.1-2.1.5	Mara moja	Mara mbili	3+	Hapana
Malaria	1	2	3	9
Kuharisha	1	2	3	9
Kikohozi, mafua	1	2	3	9
Ajali	1	2	3	9
Inginge (Taja_____)	1	2	3	9

Je, unalala ndani ya chandarua (kiliyowekwa dawa au kisicho na dawa)? 2.1.6

Ndiyo, kilichowekwa dawa	1
Ndiyo, kisichowekwa dawa	2
Hapana	3

2.1.7-2.1.14	Ndiyo	Hapana	Haihusiki
<i>Je, wewe ni mwanachama wa bima ya afya ya taifa?</i>	1	2	
<i>Je, umewahi kupata matibabu chini ya mfuko huu?</i>	1	2	
<i>Je, wewe ni mwanachama wa mpango mwengine wa bima ya afya?</i>	1	2	
<i>Je, umewashi kupata matibabu kwa kutumia mpango huo?</i>	1	2	
<i>Je, unastahili kupata matibabu ya bure kama mama au mzee?</i>	1	2	
<i>Kama ndiyo, je, umewahi kupata matibabu ya bure? (kama hapo juu ni 'Hapana' zundushia 3)</i>	1	2	3
<i>Kama ndiyo, je, umeishawahi kukataliwa kupata matibabu? kama hapo juu ni 'Hapana' zundushia 3)</i>	1	2	3
<i>Je, unavuta sigara?</i>	1	2	

2.1.15-2.1.22

Hapa kuna baadhi ya matatizo yanahusiana na huduma ya afya. Je, kwa mwaka uliopita, matatizo haya yamesababisha matatizo makubwa, madogo au hayajasababisha matatizo yoyote kwako binafsi?

	Matatizo makubwa	Matatizo madogo	Hakuna matatizo	Sikutumia kiambajengo
Muda/umbali wa kufikia kiambajengo cha afya	1	2	3	4
Usafi wa kiambajengo cha afya	1	2	3	4
Upole wa wafanyakazi wa afya	1	2	3	4
Upatikanajai wa madawa	1	2	3	4
Upatikananji wa chanjo kwa watoto	1	2	3	4
Upatikanaji wa huduma za uzazi	1	2	3	4
Muda wakusubiri kuhudumiwa	1	2	3	4
Gharama ya matibabu na madawa	1	2	3	4

Je, kuna suala au tukio lolote linalohusiana na afya/ huduma ya afya ambalo ungependa kulitaja?

2.1.23

2.2: BARABARA NA USALAMA BARABARANI

Je, unafikiria nini juu ya ubora wa barabara unayotumia mara kwa mara? Katika miaka mitatu iliyopita kumekuwa na: 2.2.1

Maboresho makubwa katika utunzaji na ukarabati wa barabara?	1
Maboresho ya wastani katika utunzaji na ukarabati?	2
Hakuna maboresho makubwa katika utunzaji na ukarabati?	3
Uzorotaji kiasi katika hali ya utunzaji na ukarabati?	4
Uzorotaji mkubwa katika hali ya utunzaji na ukarabati?	5

Katika miaka mitatu iliyopita, umeweza kugundua mabadiliko yoyote makubwa katika yafuatayo:

2.2.2-2.2.5	Mabadiliko mazuri	Hakuna mabadiliko	Uharibifu
Upitikaji wa barabara wakati wa kipindi cha mvua	1	2	3
Urahisi wa kufikia soko	1	2	3
Urahisi wa kufikia kiambajengo cha afya	1	2	3
Urahisi wa watoto kuweza kufika shule za msingi	1	2	3

Katika miaka mitatu iliyopita, kuna rafiki, jamaa au jirani zako ambao walifariki au kujeruhija vibaya katika ajali za barabarani?

2.2.6-2.2.7	Hakuna	Mmoja	2 au zaidi
Je, ni marafiki, jamaa au majirani zako wangapi walifariki?	0	1	2
Je, ni marafiki, jamaa au majirani zako wangapi walijeruhija vibaya?	0	1	2

Kama umejibu ‘Ndiyo’ kati ya swali mojawapo hapo juu, tafadhali toa maelezo ya kina. Je, walikuwa:

2.2.8-2.2.11	Ndiyo	Hapana	Hakuna mtu aliyefariki au kujeruhija
Wakisafiri kwa basi, treni, lori au daladala?	1	2	3
Wakisafiri kwa gari binafsi?	1	2	3
Wakiendesha baiskeli au pikipiki?	1	2	3
Wakitembea?	1	2	3

Je, kuna suala au tukio lolote muhimu linalohusiana na barabara au usalama barabarani ambalo ungependa kulitaja?

2.2.12

2.3: HUDUMA YA MAJI MAJUMBANI NA USAFI WA MAZINGIRA

Kipi chanzo chako kikuu cha maji ya kunywa? 2.3.1

Maji ya bomba	1
Kisima kilichofunikwa, chemchemi inayotunzwa	2
Kisima kisichofunikwa au chemichemi isiyotunzwa	3
Vyanzo juu ya ardhi: ziwa/bwawa/mto /kijito/dimbwi	4
Wachuuzi wa maji nyumba hadi nyumba	5
Matanki ya maji/maji wa chupa	6

Je, chanzo kipo wapi/ nani anakiendesha? 2.3.2

Bomba ndani ya nyumba yako/ua/kiwanja	1
Bomba kwenye nyumba ya jirani/ua/kiwanja	2
Sehemu ya kuchotea maji imilikiwayo na jamii	3
Sehemu ya kuchotea maji imilikikwayo na mtu binafsi	4
Sijui	5

Je, unalipiaje maji yako ya nyumbani? 2.3.3

Naletewa bili na kampuni ya maji	1
Nalipa pesa taslim kwenye pampu ya maji/ kioski/nyumba ya jirani	2
Nalipa pesa taslim kwa wachuuzi wa maji	3
Silipi (maji ni bure)	4
Inginge (_____)	5

Je, kuna matatizo yoyote kwenye chanzo chako kikuu cha maji?

		Tatizo kubwa	Tatizo dogo	Hakuna tatizo
2.3.4	Upatikanaji wa maji wakati wa kiangazi	1	2	3
2.3.5	Upatikanaji wa maji wakati wa mvua	1	2	3
2.3.6	Umbali kwenda chanzo cha karibu	1	2	3
2.3.7	Maji siyo safi au hayatiwa dawa	1	2	3
2.3.8	Maji ni ghali	1	2	3
2.3.9	Ulazima wa kukaa kwenye foleni muda mrefu	1	2	3
2.3.10	Matatizo mengine (Taja: _____)	1	2	3

Je ni mabadiliko gani umeyaona katika mambo yafuatayo katika kipindi cha mwaka mmoja uliopita

		Mabadiliko mazuri	Hakuna Mabadiliko	Zorota	Hajui/Hajajibu
2.3.11	Upungufu wa maji	1	2	3	9
2.3.12	Umbali kwenda chanzo cha karibu	1	2	3	9
2.3.13	Usafi	1	2	3	9
2.3.14	Gharama za maji	1	2	3	9
2.3.15	Muda wa kupanga foleni	1	2	3	9

Je, kuna suala au tukio lolote muhimu linalohusiana na maji ambalo ungependa kulitaja?

2.3.16

SEHEMU 3: NJIA YA KUJIPATIA RIZIKI/KUJIKIMU KIJIJINI

Sehemu hii inatakiwa ijazwe vijijini au maeneo yaniyopakana na miji tu. Inahusu matumizi ya maliasili, kilimo, ufugaji, na uvuvi. Tunahitaji kujua shughuli zinazofanywa na wahojiwa waishio vijijini au maeneo yaniyopakana na miji waliojaza hojaji mpaka kufikia hatua hii. Kwa hiyo, Sehemu hii imegawanyika katika kipengele cha ujumla na vipengele nya wakulima, wafugaji, na wavuvi.

3.1 MALIASILI

Haya ni baadhi ya maswali kuhusu namna unavyojipatia riziki. Hii ni sehemu ya kijijini au maeneo yaliyopakana na miji. Mazingira asilia yanatoa mazao mbalimbali yenye manufaa. Je, unatumia mazingira yako kwa ajili ya yafuatayo? Kwa ujumla, unayapata bure au unayanunua?

Mazao	Nunua	Pata bure	Situmii
3.1.1 Nguzo/miti kwa ajili ya ujenzi wa nyumba	1	2	3
3.1.2 Majani kwa ajili ya kuezkeea	1	2	3
3.1.3 Mbao kwa ajili ya kutengenezea vigoda, meza, viti, vitanda	1	2	3
3.1.4 Kamba kwa jili ya mikeka, vitanda	1	2	3
3.1.5 Mbao kwa ajili ya boma, ulinzi wa mazao	1	2	3
3.1.6 Mbao kwa ajili ya ngalawa na mashua	1	2	3
3.1.7 Matunda pori, njugu, asali, mizizi kwa ajili ya chakula	1	2	3
3.1.8 Mitishamba kwa ajili ya dawa	1	2	3
3.1.9 Vifaa: vibuyu, ghalal nafaka, mbuzi ya kukunia, upawa, mchi na kinu	1	2	3
3.1.10 Vifaa nya muziki (ngoma, marimba, <i>kayamba</i>)	1	2	3
3.1.11 Vinyago na ufundi wa mikono	1	2	3
3.1.12 Nyama pori	1	2	3
3.1.13 Samaki	1	2	3
3.1.14 Ingine (Taja _____)	1	2	3

Sehemu 3.2 Ni kwa wale wanoyihusisha na kilimo.

Sehemu 3.3 Ni kwa ajili ya wafugaji. Sehemu 3.4 ni kwa ajili ya wavuvi.

3.2 WAKULIMA na WAFANYAKAZI KATIKA KILIMO									
SHUGHULI KUU YA UZALISHAJI na VIKWAZO									
<i>Je, una mashamba vingapi? 3.2.1</i>	<i>(00= 'sina kiwanja')</i>								
<i>Nini ukubwa wa eneo la shamba kwa ekari? (Kama 'hajui', andika 'SIJUI'; kama hana kiwanja, acha wazi) (Zingatia: Ekari 1 = Hekta 0.4 = Hatua 70)</i>									
<i>Je, maeneo unayolima ni ya kwako au unakodisha kutoka kwa mtu? 3.2.3</i>									
Ni langu	Baadhi langu, baadhi nimekodishwa	Nimekodishwa lote	Hakuna ardhii						
1	2	3	4						
<i>Ni zana zipi unatumia kuandaa mashamba kabla ya kupanda mazao? 3.2.4</i>									
					Ndiyo				
Jembe la mkono					1				
Jembe la kukukotwa na ng'ombe					2				
Trekta					1				
Hakuna shamba					2				
<i>Mara nyingi, inasemekana kipato kinachotokana na kilimo huwa hakigawanywi kwa usawa ndani ya kaya. Ni maelezo yapi kati ya haya yafuatayo yako karibu zaidi na maoni yako? 3.2.5</i>									
A. Kwa uzoefu wangu wanawake na watoto wanafaidika kikamilifu na faida zitokanazo na mauzo ya mazao	B. Kutokana na uzoefu wangu wanaume wanafaidika zaidi kutokana na mauzo ya mazao kuliko ambavyo wanavyostahili				Sijui				
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B		Sijui				
1	2	3		4	9				
<i>Wakulima wanakabiliwa na matatizo mbalimbali katika kuhakikisha wanajikimu na maisha. Je, haya yafuatayo yalisababisha matatizo kwako katika kipindi cha miezi 12 iliyopita? (Baadhi ya masuala yanaweza kuhitaji jibu la 'haihusiki'). 3.2.6-3.2.26</i>									
No.		Tatizo kubwa	Tatizo dogo	Siyo tatizo	Haihusiki				
01	Mashamba yametawanyika/muda wa kuyafikia	1	2	3	4				
02	Rutuba ya udongo/mmomonyoko	1	2	3	4				
03	Pembejeo zinazofaa/bora	1	2	3	4				
04	Upatikanaji wa pembejeo	1	2	3	4				
05	Bei za pembejeo	1	2	3	4				
06	Mvua zisizotabirika	1	2	3	4				
07	Maji kwa ajili ya umwagiliaji	1	2	3	4				
08	Upatikanaji wa taarifa za masoko	1	2	3	4				
09	Bei za mazao katika soko	1	2	3	4				
10	Viambajengo vya utunzaji wa mazao	1	2	3	4				
11	Ushauri wa wataalam wa kilimo/Ugani	1	2	3	4				
12	Umbali kwenda sokoni/gharama za usafiri	1	2	3	4				
13	Hali ya barabara	1	2	3	4				
14	Uhalifu na wizi	1	2	3	4				
15	Wadudu, magonjwa na wanyama pori	1	2	3	4				
16	Vyama vya ushirika/umoja wa wakulima	1	2	3	4				

17	Bodi za mazao	1	2	3	4
18	Udhibiti wa serikali za mitaa	1	2	3	4
19	Ushuru wa mazao, kodi na makato	1	2	3	4
20	Uhaba wa ardhi kwa ajili ya kilimo	1	2	3	4
21	Matatizo mengine (Taja_____)	1	2	3	4

Katika orodha hii, yapi ni matatizo makubwa 3 yanayokukabili? 3.2.27-29

Nukuu namba kutoka kwenye jedwali hapo juu [safu ya upande wa kushoto] inayooana na tatizo yaliyotajwa

Tatizo kubwa hasa

Tatizo la pili kwa ukubwa

Tatizo la tatu kwa ukubwa

Je, unalima mazao gani? Unalima mazao haya kwa ajili ya matumizi ya chakula au kwa ajili ya kuuza?

3.2.30-43	Kwa ajili ya nyumbani	Nusu kwa nusu	Kwa ajili ya kuuza	Silimi
Mahindi	1	2	3	4
Ndizi	1	2	3	4
Mpunga	1	2	3	4
Viazi	1	2	3	4
Mtama/Ulezzi	1	2	3	4
Mihogo	1	2	3	4
Kahawa	1	2	3	4
Pamba	1	2	3	4
Korosho	1	2	3	4
Tumbaku	1	2	3	4
Chai	1	2	3	4
Maharage/Kunde	1	2	3	4
Matunda/Mboga za majani	1	2	3	4
Inginge (Taja_____)	1	2	3	4

Je, ulitumia zaidi au pungufu kati ya yafuatayo kwa mwaka jana?		Zaidi	Kiasi sawa	Pungufu	Sikutu mia	Haihusiki
3.2.44	Mbolea ya viwandani	1	2	3	4	5
3.2.45	Dawa za kuua magugu/wadudu/ukungu	1	2	3	4	5
3.2.46	Mbolea asili	1	2	3	4	5
3.2.47	Mbegu zilizoboreshwu	1	2	3	4	5

UGANI

3.2.48-49		Ndiyo	Hapana
<i>Je, ulipata ushauri wowote wa ugani kutoka kwa afisa wa serikali kwa mwaka jana?</i>		1	2
<i>Je, ulipata ushauri wowote wa ugani toka kwa kampuni binafsi?</i>		1	2

MASOKO 3.2.50

Kwa kawaada unatangazaje mazao yako makuu ya biashara?

Kupitia kwenye chama cha msingi cha ushirika	1
Kwa mnunuzi binafsi /kiwanda	2
Mimi ni mkulima mdogo kwa ajili ya shamba kubwa/msindikaji	3

Moja kwa moja kwa wanunuzi/sokoni	4
Kupitia kwa mkulima mwingine mkubwa	5
Nalima kwa matumizi ya nyumbani tu/siuzi	6
Inginge (Taja)	7

Je, unapendelea nini kuhusu utangazaji wa mazao ya kilimo (uuzaji mazao)? 3.2.51

Napendelea utangazaji/uuzaji kwa ushirika pekee	1
Napendelea utangazaji/uuzaji kwa soko binafsi pekee	2
Napendelea mchanganyiko wa vyote viwili, uuzaji wa ushirika na binafsi	3
Sina upendeleo	4

Je, ni mabadiliko yapi umeyaona kati ya yafuatayo katika kipindi cha miaka mitatu iliyopita?

		Mabadiliko mazuri	Hakuna mabadiliko	Inakuwa mbaya	Sijui
3.2.52	Upatikanaji wa mbolea	1	2	3	9
3.2.53	Gharama ya mbolea	1	2	3	9
3.2.54	Upatikanaji wa dawa za wadudu waharibifu / magugu/ wadudu	1	2	3	9
3.2.55	Gharama za dawa ya wanyama waharibifu/magugu/wadudu	1	2	3	9
3.2.56	Upatikanaji wa mikopo	1	2	3	9
3.2.57	Gharama za mikopo(riba na muda wa kurejesha)	1	2	3	9
3.2.58	Ufanisi wa bodi za mazao ya nje kwa ujumla	1	2	3	9
3.2.59	Ufanisi wa wanunuzi binafsi wa mazao kwa ujumla	1	2	3	9
3.2.60	Ufanisi wa vyama vya ushirika kwa ujumla	1	2	3	9
3.2.61	Bei zilipwazo kwa mazao/mifugo	1	2	3	9
3.2.62	Kodi/ushuru/makato mengine	1	2	3	9
3.2.63	Ugani kwa ajili ya kilimo/ufugaji	1	2	3	9
3.2.64	Upatikanaji wa habari za masoko na bei	1	2	3	9

3.2.65-66

Je, serikali inafanya nini kusaidia wakulima?

Je, serikali ifanye nini kusaidia wakulima?

Asante sana!

3.3 WAFUGAJI NA WAKULIMA WAFUGAJI, PAMOJA NA UFUGAJI WA NDANI				
Ni ipi kati ya mifugo ifuatayo unayofuga?			Ndiyo	Hapana
3.3.1	Ng'ombe wa asili, wanapelekwa kuchungwa nje		1	2
3.3.2	Ng'ombe wa asili, malisho ya ndani		1	2
3.3.3	Ng'ombe wa kisasa		1	2
3.3.4	Kondoo na mbuzi		1	2
3.3.5	Nguruwe		1	2
3.3.6	Kuku		1	2
3.3.7	Inginge (Taja_____)		1	2

Wafugaji na wakulima-wafugaji wanakabiliwa na matatizo mbalimbali katika kuhakikisha wanajikimu na maisha. Je, haya yafuatayo yalisababisha matatizo kwako katika kipindi cha miezi 12 iliyopita? (Baadhi ya masuala yanaweza kuhitaji jibu la 'haihusiki).

3.3.8-3.3.21		Tatizo makubwa	Tatizo dogo	Siyo tatizo	Haihusiki
01	Upatikanaji wa huduma za tabibu wa mifugo	1	2	3	4
02	Gharama za madawa/huduma kwa wanyama	1	2	3	4
03	Ukame	1	2	3	4
04	Upatikanaji wa maeneo ya malisho	1	2	3	4
05	Upatikanaji wa habari za masoko	1	2	3	4
06	Bei za wanyama	1	2	3	4
07	Ushauri wa kitaalam/ugani	1	2	3	4
08	Umbali kwenda sokoni/gharama za usafiri	1	2	3	4
09	Uhalifu na wizi	1	2	3	4
10	Wadudu, magonjwa na wanyama pori	1	2	3	4
11	Vyama vya ushirika/umoja wa wakulima	1	2	3	4
12	Udhibiti wa serikali za mitaa	1	2	3	4
13	Ushuru, kodi na makato	1	2	3	4
14	Matatizo mengine (Taja_____)	1	2	3	4

Katika orodha hii, yapi ni matatizo makubwa 3 yanayokukabili? Nukuu namba kutoka kwenye jedwali hapo juu [safu ya upande wa kushoto] inayooana na tatizo lililotajwa 3.3.22-3.3.24

Tatizo kubwa hasa	
Tatizo la pili kwa ukubwa	
Tatizo la tatu kwa ukubwa	

Inasemekana kwamba kipato kinachotakana na mauzo ya mifugo huwa hakigawanywi kwa usawa ndani ya kaya. Ni maelezo yapi kati ya haya yafuatayo yako karibu zaidi na maoni yako? 3.3.25

A. Kwa usoefu wangu wake na watoto wanafaidika kikamilifu na faida zitokanazo na mauzo ya mifugo	B. Kutokana na usoefu wangu wanaume wanafaidika zaidi kutokana na mauzo ya mifugo kuliko ambavyo wanavyostahili	Sijui		
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	Sijui
1	2	3	4	9

UGANI

3.3.26-3.3.27

Je, ulipata ushauri wa ugani katika kipindi cha miezi kumi na miwili iliyopita?

Binafsi

Kama sehemu ya kikundi ya wakulima

Je, umeishawahi kupata ushauri wa ugani?

Binafsi

Kama sehemu ya kikundi cha wakulima

Ndiyo

Hapana

1

2

1

2

1

2

1

2

3.3.28-29

*Je, serikali inafanya nini kusaidia wafugaji na wakulima-wafugaji?**Je, serikali ifanye nini kusaidia wafugaji na wakulima-wafugaji?***Asante!**

3.4 WAVUVI				
<i>Je, unajihuisha na uvuvi wa aina gani? 3.4.1</i>				
Baharini (maji ya chumvi)				1
Maziwa na Mito (maji baridi)				2
3.4.2				
<i>Je unavua samaki muda wote au kwa muda ?</i>				
Muda wote (kazi ya kudumu)				1
Kwa muda tu, muda mwagine nalima/nafuga				2
Kwa muda tu, muda mwagine nafanya biashara ndogndogo				3
Kwa muda tu, muda mwagine nina (taja: _____)				4
3.4.3-3.4.10				
<i>Je, unamiliki, unachangia au unakodisha yafuatayo?</i>		Namiliki	Nachangia	Nakodisha
Mitumbwi	1	2	3	4
Ngalawa	1	2	3	4
Mashua	1	2	3	4
Jahazi	1	2	3	4
Mitumbwi ya kisasa	1	2	3	4
Ingni	1	2	3	4
Nyavu za kuvulia samaki	1	2	3	4
Miwani ya kuvulia na vipuri vyake	1	2	3	4
3.4.11				
<i>Kwa kawaida unavua peke yako au na wengine?</i>				
Peke yangu				1
Pamoja na mvuvi mwagine				2
Pamoja na wengine wawili				3
Pamoja na kikundi kidogo (wengine 3-5)				4
Pamoja na kundi kubwa (wengine zaidi ya 6)				
<i>Kwa uzoefu wako, nini mwelekeo wa upatikanaji wa samaki katika kipindi cha miaka mitatu iliyopita? 3.4.12</i>				
Mzuri/mkubwa				1
Hakuna mabadiliko yanayoonekana				2
Mbaya				3
Mbaya sana				4
<i>Kama ni 'Mbaya' au 'mbaya sana' unafikiria sababu ni nini? (kama siyo mbaya zungushia 3). 3.4.13-3.4.18</i>				
	Ndiyo	Hapana	Siyo mabaya	
Wavuvi wadogo wadogo wengi	1	2	3	
Wavuvi wanaofanyabiashara wameingia kwenye shughuli hii	1	2	3	
Uvuvi kwa kutumia baruti umeharibu mazingira ya kuvulia samaki	1	2	3	
Wavuvi wanatumia nyavu ndogo	1	2	3	
Uchimbaji wa tumbawe unaharibu miamba	1	2	3	
Wavuvi wanakuja toka nje	1	2	3	
3.4.19-3.4.21	Tatizo kubwa	Tatizo dogo	Si tatizo	
Mahali hapa, je uvuaji kwa kutumia baruti ni tatizo?	1	2	3	
Mahali hapa, je nyavu za ufukweni ni tatizo?	1	2	3	
Mahali hapa, je uvuvi wa kutumia sumu ni tatizo?	1	2	3	

Baadhi ya watu wanafikiria kuwa ni vyema kwa Tanzania kuuza samaki nje, wengine wanasema ni vema kuwauza katika soko lililo hapa hapa ndani. Maelezo yapi yako karibu kabisa na maoni yako?

3.4.22

A. Binafsi nitafaidi zaidi kama tutapeleka samaki ulaya na sehemu nyingine za nje.	B. Binafsi nitafaidi zaidi kama tutauza samaki katika soko la ndani na si nje.	Sijui		
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	Sijui
1	2	3	4	9

3.4.23 Tafadhali elezea jibu lako:

3.4.24 Je, serikali inafanya nini kuboresha uvuvi?

3.4.25 Je, serikali ifanye nini kuboresha uvuvi?

Asante sana!

SEHEMU 4: UPENDELEO, USHIRIKI, UELEWA WA SERA ZA SERIKALI NA MITAZAMO JUU YA UTENDAJI

4.1 UPENDELEO NA SHUGHULI

Sasa ningependa kuongea na wewe juu ya mambo unayopendelea na shughuli unazozifanya. Kwanza, watu wanapendelea vitu tofauti. Kwa mfano, baadhi ya watu wanapendelea siasa na wengine wanapendelea kusikiliza muziki. Je, ni kwa vipi unapendelea mambo yafuatayo? (Soma kwa sauti kipengele kimoja baada ya kingine na dadisimajibu yote manne. Kwenye ‘ingine’ ‘uliza ni muda upi wa ziada au shughuli za burudani ambazo mhojiwa anapendelea).

		Napendelea zaidi	Napendelea kiasi	Sipendelei	Sipendelei kabisa	Haihusiki
4.1.1	Muziki, dansi	1	2	3	4	9
4.1.2	Kusoma vitabu na magazeti	1	2	3	4	9
4.1.3	Michezo	1	2	3	4	9
4.1.4	Dini	1	2	3	4	9
4.1.5	Siasa na uchumi	1	2	3	4	9
4.1.6	Inginge (_____)	1	2	3	4	9

Je, ni mara ngapi unafanya yafuatayo? (Inginge: uliza ni shughuli gani inginge ambayo mhojiwa anafanya kwa kawaida)

		Kila siku/kila mara	Mara moja au mbili kwa wiki	Mara moja au mbili kwa mwezi	Nadra kwa mwaka	Asilani
4.1.7	Kutembelea/kutembelewa na marafiki, ndugu au majirani	1	2	3	4	5
4.1.8	Kwenda kanisani/msikitini	1	2	3	4	5
4.1.9	Kuhudhuria harusi (inapotokea)	1	2	3	4	5
4.1.10	Kuhudhuria msiba (inapotokea)	1	2	3	4	5
4.1.11	Kwenda kupata kinywaji/kula baa/mgahawani	1	2	3	4	5
4.1.12	Kupika chakula, kufua nguo, kusafisha nyumba	1	2	3	4	5
4.1.13	Kusafiri mbali na nyumbani kwa sababu yoyote ile	1	2	3	4	5
4.1.14	Inginge (_____)	1	2	3	4	5

4.2 USHIRIKI

Hapa kuna baadhi ya maswali kuhusu ushiriki wako katika shughuli mbalimbali. Awali, je, unafikiri kwamba ni muhimu kwa watu kama wewe kushiriki katika vikao vya jumuiya ambavyo vinajadili masuala ya maendeleo? Kati ya sentensi mbili zifuatazo ipi inakaribiana na maoni yako? (Soma A na B. Usitoe uchaguzi wa siui). 4.2.1

A. ‘Watu kama mimi tunaleta tofauti kwa kueleze maoni yetu kwa umma juu ya masuala yanayotuathiri.’	B. ‘Hata kama watu kama mimi tutatoa maoni kuhusu masuala hayo, maafisa wa serikali hawatatusikiliza tutakachosema?’			
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	Sijui
1	2	3	4	9

Je, umefanya au unafanya shughuli zifuatazo kwa sasa?

		Nilikuwa	Sasa	Asilani
4.2.2	Kuwa mwenyeki wa kijiji, diwani wa kata au mwenyekiti wa halmashauri	1	2	3
4.2.3	Kuwa mjambe wa kamati ya shule	1	2	3
4.2.4	Kuwa mjambe wa kamati ya kusimamia maji	1	2	3
4.2.5	Kufanyakazi katika miradi ya umma	1	2	3
4.2.6	Kushiriki katika matayarisho ya mpango wa kijiji/kata	1	2	3
4.2.7	Mjambe wa chama cha msingi cha ushirika/ Umoja wa wakulima/kikundi cha uchumi	1	2	3
4.2.8	Kuwa mwanachama wa vyama vya kijamii (CBO)	1	2	3
4.2.9	Kuhudhuria programu ya elimu ya uraia	1	2	3
4.2.10	Kuhojiwa katika utafiti kama huu	1	2	3
4.2.11	Kuwa mwanachama wa chama cha siasa (Angalizo si mtu anayeunga mkono tu)	1	2	3
4.2.12	Kuwa mwanachama wa vikundi visivyo rasmi vya kuweka na kukopa	1	2	3
4.2.13	Kuwa mwanachama wa kikundi cha kwaya, dansi na utamaduni	1	2	3
4.2.14	Kuwa mwanachama wa jumuiya ya mazishi	1	2	3
4.2.15	Kuwa mlinzi wa jadi (<i>sungusungu</i>)	1	2	3
4.2.16	Kuwahi kuhudhuria kikao cha halmashauri wilaya/mji	1	2	3

Sera ya serikali ni kuongeza ushiriki wa wananchi katika mipango na maamuzi ya ngazi za chini. 4.2.17
Ni yapi kati ya maelezo haya yafuatayo yanakaribiana na maoni yako? (Soma maelezo yote mawili. Usiseme 'SIJUI').

A. 'Watu wa kawaida wanatakiwa kujihushisha zaidi katika maamuzi yanayohusu maendeleo ya msingi ya kiuchumi na kijamii yanayogusa maisha yao.'	B. 'Ni jukumu la serikali kutoa huduma nzuri: Hakuna kitu zaidi ambacho wanachi wa kawaida wanaweza kufanya ili kuboresha utendaji wa serikali.'
--	--

Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	Sijui/hakuna jibu
1	2	3	4	9

Serikali imekuwa ikihimiza jamii kushiriki katika kusimamia utunzaji wa maliasili, ikiwemo, uvuvi, misitu na wanyama pori. Ni maelezo yapi kati ya haya yafuatayo yako karibu zaidi na maoni yako? 4.2.18

A. Licha ya sera za usimamizi shirikishi wa maliasili, serikali bado inathibiti rasilimali, angalu katika eneo hili	B. Katika miaka michache iliyopita kumekuwa na ongezeko dhahiri kwenye kiwango cha ushiriki wa jamii katika usimamizi wa maliasili ndani ya eneo hili.
---	--

Nakubaliana kabisa na A	Nakubaliana kiasi na A	Nakubaliana kiasi na B	Nakubaliana kabisa na B	Sijui/hakuna jibu
1	2	3	4	9

Mwisho, Ni yapi kati ya maelezo haya yafuatayo yanakaribiana na maoni yako? 4.2.19

A. Mapato yanayotokana na maliasili yanagawanywa kwa usawa zaidi kuliko siku zilizopita.	B. Katika hali halisi sera ya kutumia kwa pamoja kipato na faida nydingine kutoka katika maliasili haimanishi chochote katika eneo hili.
--	--

Nakubaliana kabisa na A	Nakubaliana kiasi na A	Nakubaliana kiasi na B	Nakubaliana kabisa na B	Sijui/hakuna jibu
1	2	3	4	9

4.3 HABARI NA MAWASILIANO

Nini vyanzo vya taarifa za siasa, michezo na habari za kitaifa? 4.3.1-4.3.7

	Sana	Kiasi	Asilani
Kwa mdomo	1	2	3
Redio	1	2	3
Magazeti	1	2	3
Televisheni/luninga	1	2	3
Mikutano ya hadhara	1	2	3
Asasi na Mashirika yasiyo ya Serikali	1	2	3
Kanisa/Msikiti	1	2	3

Ni mara ngapi unafanya yafuatayo?

4.3.8-4.3.19	Mara kwa mara	Wakati mwininge	Mara chache	Asilani
Kusoma gazeti au majorida	1	2	3	4
Kusikiliza redio	1	2	3	4
Angalia televisheni/luninga	1	2	3	4
Kujaza fomu rasmi	1	2	3	4
Kutoa nakala	1	2	3	4
Kutuma barua	1	2	3	4
Kutuma pesa kwa mtu	1	2	3	4
Kupiga simu	1	2	3	4
Kutuma ujumbe mfupi wa maadishi kwa simu	1	2	3	4
Kutumia kompyuta	1	2	3	4
Kutuma barua pepe	1	2	3	4
Kutumia tovuti	1	2	3	4

4.3.20

<i>Je, unamiliki simu ya mkononi? Ni kampuni ipi ya simu za mkononi unayotumia zaidi?</i>	Tigo	Celtel	Vodacom	Zantel	Hakuna
	1	2	3	4	5

Unatumia simu yako kwa?

<i>Unatumia simu yako kwa?</i>	Binafsi tu	Biashara tu	Binafsi na biashara	Sina simu
	1	2	3	4

4.3.22

<i>Je, ulitumia kiasi gani kwa ajili ya kupiga simu/kutuma ujumbe mfupi katika muda wa wiki moja iliopita? (TShs)</i>	Sikupi ga simu	<500	501-1,000	1,001-5,000	5,001-10,000	10,001-20,000	20,001+	Sijui
(ANGALIZO: jumuishwa fedha iliyotumika kupiga simu kwa kutumia simu ya mtu mwininge au dukani au kibanda cha kupigia simu)	1	2	3	4	5	6	7	9

4.4 UFAHAMU na MAONI JUU YA SERA ZA SERIKALI na UTENDAJI

Kama unavyojuwa, serikali ya Tanzania inawajibu wa kuunda na kutekeleza sera katika sekta mbalimbali, zikiwemo sekta za uchumi na jamii kama vile elimu, afya na maji. Watu wanasema kwamba serikali imefanikiwa sana kwenye sehemu zingine, na imefanikia kwa kiasi kwenye sehemu zingine. Ningependa kujua maoni yako juu ya sera za serikali.

4.4.1 ULEWA JUU YA SERA

Je, umeishawahi kusikia kuhusu MKUKUTA?

4.4.1.1	Ndiyo	Hapana
Kama 'HAPANA', endelea kwenye sehemu ya 4.4.2	1	2
Kama 'NDIYO', lipi kati ya yafuatayo unafikiri MKUKUTA inashughulika nalo? (Zungushia jibu moja tu) 4.4.1.2		
Kukuza umaski na kupunguza umaskini wa kipato	1	
Kuboresha huduma za jamii na maslahi ya wananchi	2	
Kuboresha uwazi na uwajibikaji katika serikali kuu na serikali za mitaa	3	
Majibu yote ya juu	4	
Sijui, hakuna jibu	5	

(Mweleze mhojiwa jibu sahihi kama ametoa jibu lisilosahihi au hajui).

4.4.2 MAONI JUU YA SERA NA UFANISI WA SERIKALI

Ningependa kukuuliza unafikiria nini juu ya uwekezaji wa kigeni katika madini, mgogoro wa umeme wa mwaka 2006, na sera ya serikali ya kuwaondoa wafanyabiashara wadogo katikati ya mji, na juhudzi za serikali katika kupiga vita rushwa. Je unavutiwa na masuala haya hata kidogo? Ungependa kuongelea?

4.4.2.1	Ndiyo	Hapana		
Kama 'Hapana' Zungushia 9 (Hajui, hakuna maoni) kwa swali hili 4.4.2.2 to 4.4.2.25	1	2		
Uchimbaji Madini 4.4.2.2				
<i>Ni kauli ipi ipo karibu kabisa na maoni yako?</i>				
A. Makampuni makubwa ya kigeni yanafaidika zaidi na uwekezaji wao kuliko yavyostahili; yalipe kodi zaidi.	B. Faida toka kwenye uchimbaji katika kiwango kikubwa inagawanya kwa haki kati ya wawekezaji na serikali ya Tanzania.	Sijui, sina maoni		
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	
1	2	3	4	9

Mgogoro wa umeme 4.4.2.3

Kama unavyojuu, nchi ilikabiliwa na uhaba mkubwa wa umeme mwaka mzima uliopita. Je, unafikiri nini kilisababisha mgogoro wa umeme?

Ukame mkubwa uliyopata nchi yetu katika miaka ya hivi karibuni.	Miradi ya umwagiliaji na ufugaji ulioingilia kwenye vyanzo vya maji.	Rushwa inayowahusisha viongozi wa serikali wa ngazi za juu, wanasiasa na wafanyabaishara.	Sijui, sina maoni
1	2	3	9

Wafanyabiashara wadogo wadogo 4.4.2.4

Mwaka jana, ilitekeleza sera ya kuwahamisha wafanyamiashara wadogo wadogo kutoka katikati ya miji na kwenda maeneo ya masoko mapya ili kufanya biashara zao. Baadhi ya watu wanakubaliana na sera hii, wengine wanaipinga. Maoni yako ni yapi?

Naiunga mkono kwa dhati sera	Sinauamuzi (Kunafaida na hasara)	Napingana kabisa na sera	Sijui, sina maoni
1	2	3	9

Tafadhalii elezea jibu lako: 4.4.2.5

Rushwa na utawala

Kuna hisia zinazofanana katika umma zilizoelezwa katika tafiti kama hizi kwamba rushwa ni tatizo kubwa hapa Tanzania pamoja na juhudii za serikali katika kuthibiti. Lakini rushwa zote haziko sawa. Awali, kuna rushwa zilizo katika kiwango kidogo baina ya maofisa wa ngazi za chini na polisi. Halafu, kuna rushwa za kiwango kikubwa ambapo watu wazito kwenye serikali wanatumia vibaya fedha za umma na wanachukua hongo. Halafu tena kuna rushwa ya kisiasa wakati vyama na wagombea wanatumia fedha kununua kura na upendeleo. Kwa namna gani unafikiria hizi namna tatu za rushwa ziko Tanzania leo hii?

Aina za rushwa 4.4.2.6-4.4.2.8	Kawaida sana	Kawaida kiasi	Siyo kawaida sana	Siyo kawaida kabisa	Sijui, hakuna maoni
Rushwa inayofanywa na maafisa wa serikali katika kiwango kidogo	1	2	3	4	9
Rushwa inayofanywa na maafisa wa serikali katika kiwango kikubwa	1	2	3	4	9
Rushwa ya siasa: ununuvi wa kura na upendeleo	1	2	3	4	9

Miaka ambayo Rais Mkapa alikuwa madarakani (1995-2005) uliona mwenendo wowote katika aina hizi tatu za rushwa?

4.4.2.9-4.4.2.11	Imepungua kwa kiasi kikubwa	Imepung ua kwa kiasi kidogo	Hakuna mabadi liko	Imeongezek a kwa kiasi kidogo	Imeongez eka kwa kiasi kikubwa	Sijui
Rushwa inayofanywa na maafisa wa serikali katika kiwango kidogo	1	2	3	4	5	9
Rushwa inayofanywa na maafisa wa serikali katika kiwango kikubwa	1	2	3	4	5	9
Ruswa ya siasa: ununuzi wa kura na upendeleo	1	2	3	4	5	9
4.4.2.12						
Unatathmini vipi hatua za serikali ya sasa katika kukabiliana na rushwa? (Soma kila chaguo).						
Serikali ina ufanisi mkubwa katika kupiga vita rushwa						1
Serikali ina ufanisi kiasi katika kupiga vita rushwa						2
Serikali haina ufanisi mkubwa katika kupiga vita rushwa						3
Serikali haipigi vita rushwa						4
Serikali inahimiza rushwa						5
Sijui						9

4.4.2.13-4.4.2.15

**Kwa mtazamo wako, rushwa inaathiri vipi maisha yako na ya familia yako, biashara na siasa hapa Tanzania?
(Uliza kuhusu kila nyanja baada ya nyngine).**

	Hata kidogo	Kidogo	Kiasi kikubwa	Kwa kiasi kikubwa sana	Sijui
Maisha yako na familia yako	1	2	3	4	9
Mazingira ya biashara	1	2	3	4	9
Maisha ya kisiasa	1	2	3	4	9

Unafikiri ni kwa kiasi gani vipengele vifuatavyo vimeathiriwa na rushwa?

4.4.2.16-4.4.2.22	Kiasi kikubwa	Kiasi kidogo	Hata kidogo	Sijui
Mfumo wa elimu	1	2	3	9
Mfumo wa sheria/mahakama na mahakimu	1	2	3	9
Huduma za afya-mfumo wa afya	1	2	3	9
Polisi	1	2	3	9
Huduma za usajili na utoaji wa vibali (usajili wa kuzaliwa, ndoa, leseni, vibali)	1	2	3	9
Huduma (simu, umeme na maji)	1	2	3	9
Kodi ya mapato	1	2	3	9

Katika miezi 12 iliyopita, kuna mtu yoyote katika kaya hii aliyewasiliana na moja kati ya huduma zifuatazo na kama ni ndiyo, mlilipa hongo?

4.4.2.23-4.4.2.29	Hakuna mawasiliiano	Kuna mawasialiano, lainin hongo hakuwepo	Kuna mawasiliiana na hongo ilitolewa	Sijui/hakuna jibu
Mfumo wa elimu	1	2	3	9
Mfumo wa sheria/sheria, mahakama na mahakimu	1	2	3	9
Huduma za afya/mfumo wa afya	1	2	3	9
Polisi	1	2	3	9
Huduma za usajili na utoaji wa vibali (usajili wa kuzaliwa, ndoa, leseni, vibali)	1	2	3	9
Huduma (simu, umeme na maji)	1	2	3	9
Kodi ya mapato	1	2	3	9

Kama hongo ililipwa, ilikuwa ni ya kiasi gani? (Kama hakuna mawasiliiano wala hongo iliyolipwa, acha wazi. Kama hongo ililipwa, andika kiasi cha fedha kwenye TShs. Kama kiasi cha hongo hakijulikani, acha wazi).

4.4.2.30-4.4.2.36	(Tarakimu sita)	TShs
Mfumo wa elimu		
Mfumo wa sheria/sheria, mahakama na mahakaimu		
Huduma za afya/mfumo wa afya		
Polisi		
Huduma za usajili na utoaji wa vibali (usajili wa kuzaliwa, ndoa, leseni, vibali)		
Huduma (simu, umeme na maji)		
Kodi ya mapato		

Sera ya taifa ni kuboresha utawala, ikiwemo kupiga vita dhidi ya rushwa. ‘Utawala bora’ unamaanisha vitu mbalimbali: (1) Iwapo watu wanaweza kutoa maoni yao kwa uwazi na kusikilizwa na serikali ('sauti/uwajibikaji'); (2) Serikali inaheshimu sheria ('Utawala wa sheria'); (3) Kudumisha utulivu, amani na usalama wa umma (4) Kutoza kodi na kusimamia uchumi ipasavyo; (5) Kutoa huduma za umma ipasavyo; na (6) Kuthibiti rushwa. Tumeongelea rushwa hapo juu. Vipi kuhusu haya masuala mengine? Awali, una maoni yoyote juu ya vitu hivi?? (taja mfano toka kwenye orodha). Siyo tatizo kama huna maoni !

(Kama ‘HAPANA’ zungushia ‘Sijui’ kwa maswali yote bila kuyauliza. Kama ‘ndiyo’ endelea na orodha ya maswali. Usijaribu kumlazimisha mhojiwa kutoa maoni! Katika masuala mengi wahojiwa wachache tu ndiyo watakuwa na taarifa zitakazowaezesha kutoa msimamo thabiti. Hii ni moja ya sababu ya sisi kudadisi katika maswali haya).

Katika mwaka uliopita, umeona mwenendo upi katika haya yafuatayo kama, kuna wowote ulioona?

4.4.2.37-4.4.2.48	Imeongezeka sana	Imeongezeka kidogo	Hakuna mabadiliko	Imepungua kidogo	Imepungua sana	Sijui
Magazeti yanayochunguza rushwa	1	2	3	4	5	9
Mchango wa vyama vya upinzani katika bunge	1	2	3	4	5	9
Uvumilivu wa serikali katika kukosolewa	1	2	3	4	5	9
Wanasiasa na maafisa wa ngazi za juu kuwajibishwa kwa matendo yao	1	2	3	4	5	9
Utendaji wa Taasisi ya Kuzuia Rushwa (PCB)	1	2	3	4	5	9
Serikali kuheshimu sheria	1	2	3	4	5	9
Utulivu, amani na usalama wa umma	1	2	3	4	5	9
Kusimamia uchumi ipasavyo	1	2	3	4	5	9
Ubora wa huduma za msingi (Afya, Elimu, barabara, maji....)	1	2	3	4	5	9
Utozaji kodi wa haki/usawa	1	2	3	4	5	9
Mtazamo wa 'Njoo kesho' kati ya maafisa	1	2	3	4	5	9
Maafisa wa ngazi za juu kujihusisha katika mapatano ya miradi isiyoaminika	1	2	3	4	5	9

Katika kipindi cha mwaka jana, uliuliza habari zozote katika ngazi ya wilaya, kata au kijiji? Na kama ni ndiyo, je uliipata? 4.4.2.49-4.4.2.51

	Niliuliza, nikapata	Niliuliza, sikupata	Sikuuliza
Ngazi ya wilaya	1	2	3
Ngazi ya kata	1	2	3
Ngazi ya kijiji	1	2	3

Unaweza kufikiria kitu chochote kilichotokea katika kipindi cha miaka mitatu iliopita kinachohusu maofisa wa serikali kuu au za mitaa ambacho kinaashiria kuwa huduma na uwajibikaji vimeboreka?

(Dadisi: inahusisha polisi, shule, hospital...?)	Ndiyo	Hapana
--	-------	--------

4.4.2.52	1	2
----------	---	---

Kama ndiyo: Tafadhali elezea

4.4.2.53

4.4.2.54- 4.4.2.58

Katika kipindi cha miaka mitatu ilpita, umewahi kuona mojawapo kati ya haya yafuatayo?	Ndiyo	Hapana
Afisa wa serikali akiachishwa kazi kwa ajili ya utendaji duni au rushwa	1	2
Watu kumtuhumu afisa kwa kutumia vibaya rasilimali iliyotakiwa kutumika kwa ajili ya shughuli za maendeleo au huduma za jamii	1	2
Taarifa za matumizi ya maafisa wa serikali zikipingwa kwenye mikutano na wananchi	1	2
Mtu fulani alinukuu taarifa habari zilizowekwa kwenye mbao za matangazo za ofisi ya serikari za mitaa au vituo vya huduma kwenye mkutano na wananchi	1	2
Madai kuhusu hali ya barabara ambayo yalisababisha barabara kukarabatiwa	1	2

Tanzania imekuwa na mfumo wa vyama vingi toka 1992. Kuna faida na hasara za chama kimoja na vyama vyingi. Ipi kati ya kauli zifuatazo iko karibu kabisa na maoni yako? 4.4.2.59

A. Katika uwiano, ninafurahi kwamba Tanzania imekuwa na mfumo wa vyama vingi	B. Katika uwiano, natamani Tanzania ingebaki kuwa na chama kimoja	C. Mfumo wa chama kimoja au vyama vingi inatofauti kidogo kwa watu wa kawaida	Sina maoni/Sijaamua
1	2	3	9

Tangu serikali mpya ije madarakani katika 2005, umeishaona mabadiliko yoyote katika utendaji katika haya yafuatayo?

4.4.2.60-4.4.2.68	Mabadiliko makubwa	Mabadiliko kidogo	kiasi sawa	Duni kidogo	Duni sana	Sijui/h
Raisi	1	2	3	4	5	9
Waziri Mkuu	1	2	3	4	5	9
Mawaziri	1	2	3	4	5	9
Wabunge	1	2	3	4	5	9
Serikali za mitaa	1	2	3	4	5	9
Serikali ya kijiji	1	2	3	4	5	9
Madiwani	1	2	3	4	5	9
Maafisa watendaji wa kata	1	2	3	4	5	9
Polisi	1	2	3	4	5	9

4.4.2.69

Serikali ya Tanzania inapokea fedha nydingi kutoka katika mashirika ya wafadhili wa kigeni ili kupunguza umaskini Tanzania. Miradi mingi katika sekta mbalimbali kwenye ngazi ya wilaya inafadhiliwa na misaada ya kigeni. Ipi kati ya kauli zifuatazo iko karibu kabisa na maoni yako? (Soma maelezo yote mawili. Usiseme 'SIJUI').

A. Misaada ya kigeni inawanufaisha zaidi maafisa wa serikali	B. Misaada ya kigeni inawanufaisha zaidi watu wenye hali duni ya maisha	Sina maoni
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B
1	2	3

Misaada mingi Tanzania inayopata kwa ajili ya maendeleo inakuwa katika mfumo wa mikopo, ambayo inabidi ilipwe. Je, unafikiri serikali ikope toka katika mashirika ya maendeleo? 4.4.2.70

Ndiyo	1
Hapana	2
Sijui	3

4.4.2.71 Tafadhali toa maelezo kwa jibu lako:

4.5 UAMINIFU, USALAMA NA USHIRIKIANO

Baadhi ya watu husema ‘siku hizi huwezi kuamini kila mtu’ Wengine wanakataa. Kwa ujumla, ungesema kwamba siku hizi watu wengi wanaaminika au huwezi kuwa mwangalifu sana unapofanyakazi na watu? 4.5.1

A. Watu wengi wanaaminika		B. Watu wengi hawaaminiki			
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	Sijui	
1	2	3	4	9	

Kwa maoni yako, ni akina nani kati ya wafuatao ambao kwa ujumla ni waaminifu au sio waaminifu? (Soma chaguzi)

4.5.2-4.5.19	Wanaaminika sana	Wanaaminika kiasi	Hawaaminiki	Hawaaminiki kabisa	Sijui
Watu wa familia yako	1	2	3	4	9
Ndugu wa ukoo na ndugu wengine	1	2	3	4	9
Watu wa kabila lako	1	2	3	4	9
Watu usio na uhusiano nao (Watanzania)	1	2	3	4	9
Watu usio na uhusiano nao (Kutoka nchi nyingine)	1	2	3	4	9
Mwenyekiti wa kijiji/kata	1	2	3	4	9
Maafisa wa serikali za mtaa	1	2	3	4	9
Madaktari na wauguzi	1	2	3	4	9
Walimu	1	2	3	4	9
Wafanyabiashara	1	2	3	4	9
Polisi	1	2	3	4	9
Wanasiasa	1	2	3	4	9
Viongozi wa dini	1	2	3	4	9
Wafanyaakaizi wa asasi zisizo za serkali (NGO)	1	2	3	4	9
Vijana wa kiume	1	2	3	4	9
Viajana wa kike	1	2	3	4	9
Wazee wa kiume	1	2	3	4	9
Wazee wa kike	1	2	3	4	9

Kwa ujumla watu wanahofia uhalifu, vurugu na hali ya kutokuwa na usalama, lakini mara nyingi kunakuwa na kutokukubaliana juu ya ubaya wa mambo na iwapo mambo yanabadilika au yanazidi kuwa mabaya. Kwanza, ni kwa kiwango gani mambo haya yako kwenye eneo hili?

4.5.20-4.5.31	Hali mbaya sana	Hali mbaya kiasi	Hali si mbaya	Hali si mbaya hata kidogo (hali nzuri)	Sijui
Wizi wa mali za watu	1	2	3	4	9
Vurugu za nyumbani	1	2	3	4	9
Ulevi	1	2	3	4	9
Utumiaji wa madawa ya kulevyaa	1	2	3	4	9
Unyanyasaji wa watoto	1	2	3	4	9
Ubakaji	1	2	3	4	9
Sheria mkononi (Kuua wanaoshukiwa	1	2	3	4	9

kuwa wezi)					
Migogoro ya umiliki wa ardhi	1	2	3	4	9
Migogoro juu ya matumizi ya ardhi	1	2	3	4	9
Migogoro juu ya urithi	1	2	3	4	9
Kutuhumiwa uchawi	1	2	3	4	9
Mauaji ya wachawi	1	2	3	4	9

Kwa maoni yako, katika kipindi cha miaka mitatu, haya yafuatayo yaliongezeaka, yalipungua au yalibaki vilevile mahali hapa?

4.5.32-4.5.43	Yaliongezeka	Hakuna mabadiliko	Yalipungua	Sijui
Wizi wa mali za watu	1	2	3	9
Vurugu za nyumbani	1	2	3	9
Ulevi	1	2	3	9
Utumiaji wa dawa za kulevyta	1	2	3	9
Unyanyasaji wa watoto	1	2	3	9
Ubakaji	1	2	3	9
Sheria mkononi (Kuua wanaoshukiwa wizi)	1	2	3	9
Migogoro ya umiliki wa ardhi	1	2	3	9
Migogoro juu ya matumizi ya ardhi	1	2	3	9
Migogoro juu ya urithi	1	2	3	9
Kutuhumiwa uchawi	1	2	3	9
Mauaji ya wachawi	1	2	3	9

4.5.44

Je umishawahi kusikia tukio lolote la sheria mkononi (wananchi wenyewe hasira) wilayani hapa katika muda wa mwaka jana, mwizi aliyeshukiwa aliuawa lini?

Ndiyo	1
Hapana	2

Kuna baadi ya watu wanaamini kwamba watu wamehalalishwa kuu wezi, wengine hawakubaliani na hili.

Ni kauli ipi iliyo karibu kabisa na maoni yako?

4.5.45

A. Ni sawa watu kuua wezi wanaoshukiwa kwa sababu polisi hawatampeleka mahakamani.	B. Hakuna uhalali wa kuwaa wezi wanaoshukiwa, wanatakiwa wapelekwe polisi na wafunguliwe mashtaka.	Sina uamuza/Sijui
--	--	-------------------

Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B	
1	2	3	4	9

4.5.46-4.5.51

Mara kwa mara tunasikia malalamiko juu ya kupungua kwa mshikamano na ushirikiano katika jamii. Kwa maoni yako shughuli zifuatazo zinazofanya na jamii zimeongezeka, zimepungua au ziko vilevile katika maeneo ya hapa?

	Zimeongezeka	Hakuna mabadiliko	Zimepungua	Sijui	Hausiki
Kusaidia maskini, wagonjwa, wazee	1	2	3	4	9
Kufundisha watoto tabia nzuri	1	2	3	4	9
Kulinda watoto na vurugu/unyanyasaji	1	2	3	4	9
Kulinda misitu ili kuepuka matumizi mabaya	1	2	3	4	9
Kutunza barabara na madaraja	1	2	3	4	9

Kutayarisha mashamba na kuvuna kwa pamoja	1	2	3	4	9
<i>Maoni yoyote kwenye suala hili?</i>					
4.5.52					

SEHEMU 5: UMRI, UNYONGE NA HIFADHI YA JAMII

5.1 WAZEE

Kama mhojiwa atakuwa ni mtu aliye na miaka 60 au zaidi, anaweza pia kujibu maswali yaliyo kwenye Sehemu hii. Kama sivyo, Sehemu 1 itakusaidia kujua kama kuna mzee katika kaya. Kama hakuna mzee nenda kwenye Sehemu 5.2. Kama kaya ina mtu mmoja tu ambaye ana miaka 60 na zaidi, uliza kama anaweza kujibu maswali machache. Kama wako watu wawili au zaidi wenye miaka 60 na kuendelea, fuata hatua za kuchagua mhojiwa mkuu. Usijaribu kumhoji mzee mwenye miaka 60 na kuendelea ambaye hawezi kutoka kitandani, amepumzika, anaumwa au ana uzulufu (hali ya kuwa na akili zilizorudi utotoni). Omba msaada kutoka kwa mwanafamilia kuhusu hili.

'Tunapenda kujua kuhusu maisha na uzoefu wa watu wazima kama wewe. Tungependa kukuuliza maswali machache.

5.1.1 SIFA BINAFSI

5.1.1.1	Jinsia ya mhojiwa	Mwanaume	1
		Mwanamke	2
5.1.1.2	Umri wa mhojiwa	ingiza tarakimu jazi (60, 61...)	
5.1.1.3	<i>Je, wewe ni mkuu wa kaya?</i>	Ndiyo	1
		Hapana	2
5.1.1.4	<i>Je unaishi na mwenzi wako?</i>	Ndio naishi na mwenza	1
		Hapana, tumetengana	2
		Hapana, mwenza amefariki	3
5.1.1.5	<i>Una watoto wangapi?</i>	Alama ya tarakimu jazi (01, 02...)	
	<i>Una wajukuu wangapi?</i>		
5.1.1.6		Alama ya tarakimu jazi (01, 02...)	

5.1.2 KAZI, CHANZO CHA RIZIKI NA KIPATO

	<i>Unaishi kwa kutegemea nini? Kipi kati ya yafuatayo ni chanzo chako kikuu cha kipato/riziki?</i>	N	H
5.1.2.1	Ajira ya kudumu	1	2
5.1.2.2	Ajira ya muda	1	2
5.1.2.3	Nategemea watoto / familia nilionao karibu	1	2
5.1.2.4	Nategemea fedha kutoka kwa watoto wangu walio mbali	1	2
5.1.2.5	Pensheni kutoka kwa serikali/mwajiri wa zamani	1	2
5.1.2.6	Msaada toka kwa mashirika ya dini, NGO/CBO, majirani	1	2
5.1.2.7	Inginge (Taja: _____)	1	2

5.1.3 AFYA				
5.1.3.1	<i>Je, una matatizo ya kiafya yanayohitaji uangalizi wa mara kwa mara? (pamoja na uwezo wa kutembea bila kuhitaji msaada)</i>	Ndiyo	Hapana	
		1	2	
5.1.3.2	Kama ni ‘Ndiyo’, toa maelezo ya kina:			
5.1.3.3	<i>Je, ulipata matibabu katika kipindi cha miezi mitatu iliyopita? Ni nani alilipia matibabu? (Zungushia chanzo cha malipo)</i>			
	Sikulipa, sikupata matibabu yoyote	1		
	Sikulipa, nilipata matibabu <u>bure</u>	2		
	Nililipa mwenyewe	3		
	Nililipiwa na familia yangu	4		
	Mpango wa bima ya afya ulilipa	5		
	Inginge (Taja: _____)	6		
	Sijaugua	7		
	Nani alikutibu? (<i>Soma kila chaguzi</i>)	Ndiyo	Hapana	Hajaumwa
5.1.3.4	Hakuna matibabu: Kiambajengo kiko mbali kwa kutembea/ hakuna usafiri	1	2	3
5.1.3.5	Hakuna matibabu: Sikuwa na hela	1	2	3
5.1.3.6	Matibabu binafsi kwa kutumia miti shamba	1	2	3
5.1.3.7	Nilinunua dawa kutoka kwenye duka la madawa	1	2	3
5.1.3.8	Zahanati /kliniki/hospitali ya serikali	1	2	3
5.1.3.9	Zahanati /kliniki/hospitali binafsi au ya mashirika ya kidini	1	2	3
5.1.3.10	Nilimuona mtaalamu wa miti shamba	1	2	3
5.1.3.11	Nilifanya maombi ya sala	1	2	3
5.1.3.12	Sijui/ siwezi kusema	1	2	3
<i>Je, unajua kuwa huduma za afya katika viambajengo vya hospitali ni bure kwa watu wenyewe zaidi ya miaka 60?</i>				
5.1.3.13		Ndiyo	Hapana	
		1	2	
<i>Katika mwaka uliopita, ulishawahi kukataliwa kupewa matibabu katika viambajengo vya afya vya serikali kwa sababu:</i>				
		Ndiyo	Hapana	
5.1.3.14	Hukuweza kumudu gharama za huduma?	1	2	
5.1.3.15	Hukuwa na kadi au kitambulisho ili kuthibitisha umri wako?	1	2	
5.1.3.16	Sababu nyingine: _____	1	2	
<i>Kama ulienda kwenye kiambajengo cha serikali wakati unamwa katika kipindi cha mwaka jana:</i>				
		Tatizo kubwa	Tatizo dogo	Siyo tatizo
5.1.3.17	Je, tatizo lilikuwa umbali/muda wa kufika pale?	1	2	3
5.1.3.18	Je, tatizo lilikuwa kumuona daktari/matibabu?	1	2	3
5.1.3.19	Je, watumishi walikuhudumia na heshima?	1	2	3
5.1.3.20	Je, madawa na vifaa vilipatikana?	1	2	3
5.1.3.21	Je, uliambiwa kutoa malipo yoyote?	1	2	3

5.1.4 MAJI

5.1.4.1 Unapataje maji ya kunywa na kuoga?

Kuna maji ya bomba ndani ya nyumba/eneo langu: Najihudumia mwenyewe	1
Nina maji ya bomba ndani ya nyumba/eneo langu: Ndugu/mhudumu wa ndani ananiletea	2
Nachota maji kwa jirani, kisima au bomba	3
Ndugu/mhudumu wa ndani anachota maji kwa jirani, kisima au bomba	4
Ndugu/mhudumu wa ndani anachota maji mto/kijito/dimbwi/ziwa/bwawa	5
Inginge (Taja: _____)	6

Kuna matatizo yoyote kuhusiana na upatikanaji wa maji?

		Tatizo kubwa	Tatizo dogo	Hakuna tatizo
5.1.4.2	Upungufu wa maji	1	2	3
5.1.4.3	Umbali hadi chanzo cha karibu	1	2	3
5.1.4.4	Maji siyo safi au hayajasafishwa	1	2	3
5.1.4.5	Maji ni ghali	1	2	3
5.1.4.6	Kusubiri maji kwa muda mrefu mstarini	1	2	3
5.1.4.7	Matatizo mengine (Taja: _____)	1	2	3

5.1.5 MSAADA

Hapa kuna maswali machache kuhusiana na msaada unaotoa na kupokea kutoka kwa watu wengine. Baadhi ya wazee wanatunza watoto au wajukuu wao. Wengine wanapata matunzo kutoka kwa watoto au wajukuu wao.

Awali, ngoja nikuulize kuhusu matunzo ambayo unawenza kutoa kwa familia yako

<i>Je, unataoa matunzo kwa muda wote kwa wanafamilia yako amba ni wagonjwa au wale mavu?</i>		Ndiyo	Hapana
5.1.5.1	Mwenza (mke au mme)	1	2
5.1.5.2	Mtoto wa kiume	1	2
5.1.5.3	Mtoto wa kike	1	2
5.1.5.4	Mkwe wa kiume	1	2
5.1.5.5	Mkwe wa kike	1	2
5.1.5.6	Mjukuu	1	2
5.1.5.7	Inginge (Taja: _____)	1	2
5.1.5.8	Idadi ya wapokea huduma	<i>Ingiza alama ya tarakimu moja (0, 1,2...)</i>	

Je, unawahudumia wanafamilia amba siyo wagonjwa au wale mavu?

		Ndio	Hapana
5.1.5.9	Mjukuu (kiume)	1	2
5.1.5.10	Mjukuu (kike)	1	2
5.1.5.11	Inginge (Taja: _____)	1	2
5.1.5.12	Idadi ya wanaokutegemea	<i>Ingiza tarakimu (0, 1, 2...)</i>	

Kwa nini wanakutegemea wewe?

		Ndio	Hapana	Hana tegemezi
5.1.5.13	Mmoja wa wazazi wao amefariki/mgonjwa sana	1	2	3
5.1.5.14	Wazazi wao wote wamefariki/wagonjwa sana	1	2	3
5.1.5.15	Wazazi wao wana hali duni kuweza kuwatunza inavyopaswa	1	2	3
5.1.5.16	Walitelekezwa au walikataliwa na wazazi wao	1	2	3

5.1.5.17	Inginge (Taja: _____)	1	2	3
----------	-----------------------	---	---	---

Nani anakusaidia kutoa huduma kwa mtu/watu hawa?

		Ndiyo	Hapana	Hana tegemezi
5.1.5.18	Hakuna mtu	1	2	3
5.1.5.19	Familia yangu ya karibu (mke, watoto wa kuzaa mwenyewe)	1	2	3
5.1.5.20	Marafiki na majirani	1	2	3
5.1.5.21	Kikundi cha wazee	1	2	3
5.1.5.22	Viongozi/ mashirika ya dini	1	2	3
5.1.5.23	Serikali ya mtaa	1	2	3
5.1.5.24	NGOs/CBOs asasi zisizo za serikali/makundi ya kijamii	1	2	3
5.1.5.25	Inginge (Taja: _____)	1	2	3

Sasa vipi kuhusu wewe? Nani anaweza kukusaidia unapopata shida kubwa?

5.1.5.26-5.1.5.33	Kuna uwezekano mkubwa zaidi	Kuna uwezekano kiasi	Hakuna uwezekano	Hakuna uwezekano kabisa	Sijui
Familia yako ya karibu (mke na watoto)	1	2	3	4	9
Ukoo au wenyе umri wako	1	2	3	4	9
Marafiki na majirani	1	2	3	4	9
Kikundi cha wazee	1	2	3	4	9
Viongozi wa dini/ mashirika ya dini	1	2	3	4	9
NGOs/CBOs asasi zisizo za serikali/makundi ya kijamii	1	2	3	4	9
Serikali ya mtaa	1	2	3	4	9
Hakuna mtu wa kunisiaidia	1	2	3	4	9

5.1.5.34-5.1.5.37	Ndiyo	Hapana
-------------------	-------	--------

Unajuaa huduma zozote za kisheria ambazo zinaweza kukusaidia, mfano kama una matatizo ya mirathi, ardhi au mifugo?

1   2

Je, kuna mtu yoyote unayemjua ambaye amekwisha tumia huduma kama hiyo?

1   2

Je, umeishatumi huduma hiyo?

1   2

Kama ‘NDIYO’, tafadhali toa maelezo zaidi, jumuisha pia na matokeo:

5.1.6 WAKATI UJAO

	Ukiangalia wakati ujao, unahisia gani juu ya haya yafuatayo?	Nahofia sana	Nahofia kiasi	Sihofii hata kidogo	Sijui/ hausiki
5.1.6.1	Kutokuweza kufanya kazi	1	2	3	9
5.1.6.2	Kukosa uhuru kwa sababu ya kuwa na afya duni	1	2	3	9
5.1.6.3	Kushambuliwa, kubiwa	1	2	3	9
5.1.6.4	Kupoteza mali iwapo mwenza atafariki	1	2	3	9
5.1.6.5	Kutuhumiwa kufanya uchawi	1	2	3	9
5.1.6.6	Kurogwa	1	2	3	9

5.1.6.7	Kuwa mpweke, kutengwa na kutelekezwa	1	2	3	9
5.1.6.8	Kupoteza heshima katika jamii	1	2	3	9
5.1.6.9	Kuhitajika kutunza yatima	1	2	3	9
5.1.6.10	Ugomvi ndani ya familia	1	2	3	9
5.1.6.11	Njaa, umaskini	1	2	3	9
5.1.6.12	Kupoteza hadhi ya kijamii, wajibu	1	2	3	9

5.1.6.13 | **Ipi kati ya kauli zifuatazo iko karibu kabisa na maoni yako? Katika jamii hii:**

A. Watu wazima kama mimi wanaheshimiwa na maoni yao yanasilizwa na vijana	B. Watu wazima kama mimi hawaheshimiwi wala maoni yao hayasilizwi na vijana	Sijui
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B
1	2	3
		4
		9

5.1.6.14 | **Kwa maoni yako, ni furaha ipi kubwa ya kuwa mzee? (Usidadisi)**

5.1.6.15   Kwa maoni yako, ni kitu gani kibaya kinachohusiana na kuwa mzee? (Usidadisi)

Asante sana!

5.2 UJANA

Sehemu ya hapo juu imejazwa na watu wenyewe umri wa miaka 25 na zaidi. Sehemu hii ni kwa ajili ya wavulana na wasichana wenyewe umri kati ya miaka 15 na 24. Rudi kwenye ukurasa wa 1 na ainisha wote wenyewe miaka 15-24. Kama hakuna hata mmoja unaweza kumalizia mahojiano. Kama yuko mmoja ulizia kama yuko nyumbani na kama yuko tayari kuhojiwa. Kama wapo wawili au zaidi ambaao wanastahili kuhojiwa, fuata utaratibu wa kuchagua mhojiwa kama hapo awali.

Habari za leo! Tunapenda kujifunza juu ya maisha na maoni ya vijana kama wewe. Tunataka kujua mawazo yako juu ya elimu, kazi na wakati ujao. Je, uko tayari kujibu maswali machache?

5.2.1 SIFA BINAFSI 5.2.1.1-5.2.1.4

Jinsia ya mhojiwa	M e	K e													
	1	2													
Umri wa mhojiwa (Angali alama inayostahili kutoka katika ukurasa wa 1) Alama ya tarakimu jozi (15-24)															
Nambari ya miaka ambayo elimu rasmi imehitimishwa	Alama ya tarakimu jozi (00, 01...)														
Hali ya elimu kwa sasa (Weka Alama ya tarakimu jozi 01-16)															
Msingi	Sekondari	Ufundu	Elimu baada ya sekondari	Sijaenda shule											
D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	K1	K2	K3	K4	K5	K6			
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16

kama ufundu au elimu baada ya sekondari, onyesha aina na kiwango:

5.2.2 SHUGHULI

Ni siku ngapi katika wiki iliyopita ulifanya shughuli zifuatazo?

5.2.2.1-5.2.2.11	Hakuna	Siku 1-3	Siku 4-6	Siku7
Shughuli za nyumbani (kupika, kusafisha, kufagia, kufua)	1	2	3	4
Kazi ya shama/kuchunga wanyama	1	2	3	4
Kutafuta kuni	1	2	3	4
Kuchota maji	1	2	3	4
Kusaidia katika biashara ya familia/kaya	1	2	3	4
Kulea watoto (wadogo zako/ndugu)	1	2	3	4
Kazi yenze malipo	1	2	3	4
Kutazama televisheni/luninga	1	2	3	4
Kupumzika na marafiki	1	2	3	4
Kucheza na/au kuimba nyumbani au sehemu nyingine	1	2	3	4
Kulipia kinywaji na kukinywa	1	2	3	4

Katika kipindi cha mwaka jana, je ulifanya shughuli yoyote ya kijamii kati ya hizi zifuatazo?

5.2.2.12-5.2.2.17	Ndiyo	Hapana
Kukarabati/kutunza barabara ya kijamii	1	2
Kuhudhuria vikao vyta serikali za mitaa (wilaya-kijiji)	1	2
Kushiriki katika shughuli za CBO/NGO zilizo katika eneo hili	1	2
Shughuli za kujitegemea shulenii	1	2
Hudhuria kwenye shughuli za kijamii, klabu ya michezo au kwaya	1	2

Hudhuria sala kanisani au msikitini	1	2
-------------------------------------	---	---

5.2.3 MAONI	
5.2.3.1 Ningependa kuuuliza maoni yako juu ya masuala machache.	
Awali, ni kwa kiasi gani elimu ni muhimu kwako binafsi?	
Muhimu sana	1
Muhimu kiasi	2
Syo muhimu sana	3
Syo muhimu hata kidogo	4
Tafadhalii eleze jibu lako kwa kifupi:	

Sasa nitasoma kauli mbili na nitakuomba uchague kauli amabayo iko karibu kabisa na maoni yako.					
Mimba za watoto wa shule 5.2.3.2					
A. Wasichana wanaopata mimba wakiwa bado wanasoma shule inabidi wafukuzwe.		B. Wasichana wanaopata mimba wakiwa bado wanasoma shule waruhusiwe kuendelea na masomo yao			Sijui/ sijaamua
Nakubaliana kwa dhati kabisa na A	Nakubaliana na A	Nakubaliana na B	Nakubaliana kwa dhati kabisa na B		
1	2	3	4		9
Sayansi na hesabu 5.2.3.4					
<i>Je, unakubaliana au hukubaliani na maoni kwamba kwa kawaida wanavulana wanafanya vizuri kwenye sayanzi na hesabu zaidi ya wasichana?</i>					
Nakubaliana kwa dhati	Nakubaliana	Sikubaliani	Sikubaliani kabisa		Sijui/ sijaamua
1	2	3	4		9
Lugha ya maelekezo 5.2.3.5					
<i>Je, unafikri kwamba ipi iwe lugha ya kufundishia katika shule za sekondari?</i>					
Kiingereza	Kiswahili	Sina kipaumbele	Sikubaliani		Sijui
1	2	3	4		9
UKIMWI					
<i>Je, unakubaliana au hukubaliani na kauli zifuatazo? 5.2.3.9-11</i>					
Soma kauli moja baada ya nyininge	Nakubaliana kwa dhati	Nakubaliana	Sikubaliani	Sikubaliani kabisa	Sijui
UKIMWI ni njia ya Mungu kuwaadhibu watenda dhambi	1	2	3	4	5
kwa kawaida uchawi unasababisha UKIMWI	1	2	3	4	5
Watu wengi wanapata UKIMWI kwa kujamiihana	1	2	3	4	5
Hali ya kindoa 5.2.3.12					
Hajawahi kufunga ndoa	Mwanandoa / Ishi pamoja	Tengana/Achika		Mjane	
1	2	3		4	

Una watoto wangapi?	(0, 1, 2, ...)
<i>Kama mhojiwa bado yuko masomoni muda wote, endelea kwenye 5.3 Kama hapana, (Alama 16 hapo juu) endelea kwenye 5.4</i>	

5.3 ELIMU YA VIJANA Ningependa kukuliza baadhi ya maswali kuhusu shule/chuo chako (5.3.1-5.3.15)

Darasa lako linawafunzi wangapi? (Ingiza alama ya tarakimu tatu, mfano. 050, Sijui=acha wazi)

<i>Kwa kawaida huwa unafika shule kwa kutumia nini?</i> (Zungusha alama moja)	Napanda basi 1	Gari binafsi/ piki piki, baiskeli 2	Natumia usafiri wa jumuiya 3	Natembea kwenda shule 4
<i>Kwa kawaida unachukua muda gani kufika shule?</i> (Zungusha alama moja)	Pungufu ya dakika 15 1	Dakika 15-30 2	Dakika 30 - saa 1 3	Zaidi ya saa 1 4
<i>Je shule/chuo chako kina vyumba vya madarasa ya kutosha?</i> (Zungushia alama moja)	Ndiyo, yako ya kutosha 1	Mikondo mingine iko kwenye darasa moja 2	Mikondo mingi iko kwenye darasas moja 3	hapania, tunahitaji madarasa mengine mengi 4
<i>Kuna madawati ya kutosha katika darasa lako?</i> (Zungushia alama moja)	Ndiyo, kuna madawati ya kutosha 1	Tumebanana 2	Madawati yako machache sana 3	hakuna madawati 4
<i>Kuna vitabu vya kutosha kwa ajili ya wanafunzi?</i> (Zungushia alama moja)	Kuna vitabu vingi sana 1	Kunavitabu vichache 2	Tunatumia vitabu kwa nadra sana 3	Hakuna vitabu 4
<i>Je, wakati mwengine walimu/wahadhiri wenu hawaingii darasani?</i> (Zungushia alama moja)	Walimu hawajawahi kutokuwepo asilani 1	Nadra kwa walimu kutokuwepo 2	Wakati mwengine walimu wanakuwa hawapo 3	Kila mara walimu wanakua hawapo 4
<i>Kwa ujumla walimu wenu anazungumza je na ninyi?</i> (Zungushia alama moja)	Wote/wengi wao ni wapole 1	Baadhi ni wapole 2	Baadhi ni wakali 3	Wote/wengi wao ni wakali 4
<i>Je, walimu wanawahimiza kuuliza maswali?</i> (Zungushia alama moja)	kwa ujumla, walimu hufanya hivi 1	baadhi ya waalimu wanatuhimiza 2	Walimu wachache wanatuhimiza 3	Walimu hawatuimizi kabisa 4
<i>Kwa ujumla walimu wenu wanakuchukulia/tendea viyi?</i> (Zungushia alama moja)	Hakuna anayetupiga 1	Wachache wao wanatupiga 2	Baadhi yako wanatupiga 3	Wote au wengi wao wanatupiga 4
<i>Maendeleo yoyote katika vyumba vya maradara yenu kwa hivi karibuni?</i> (Zungushia alama moja)	Vyumba vya madarasa ni maduri kuliko mwanzo 1	Vyumba vya madarasa yako kama mwanzo 2	Vyumba vya madarasa yana hali mbaya kuliko mwanzo 3	Sijui/ sina maoni 4
<i>Je, shule yenu ina vyoo?</i> (Zungushia alama moja)	kuna vyoo vingi sana 1	Kuna vyoo vichache 2	Kuna choo I au 2 tu 3	Hakuna vyoo kabisa 4
<i>Vyoo ni visafi?</i>	Visafi sana 1	Visafi 2	Vichafu 3	Hakuna vyoo 4

(Zungushia alama moja)	1	2	3	4
Kuna maji shulenii/chuoni?	Ndiyo, mengi	Ndiyo, kiasi	kuna maji machache	Shule haina maji kabisa
(Zungushia alama moja)	1	2	3	4
Shulenii kwenu kuna kompyuta?	Kwa wanafunzi wote	kwa wanafunzi wakubwa tu	Kwa utawala tu	Hakuna kompyuta
(Zungushia alama moja)	1	2	3	4

5.3.16

je, ni kwa mara ngapi huudhuri shulenii/chuoni?	Kila mara	Wakati mwingine	Mara chache	Asilani
(Zungushia alama moja)	1	2	3	4
Je, umewahi kukosa shulenii/chuoni kwa ajili ya sababu zifuatazo? 5.3.17-26	Nadra/ asilani kukosa	Wakati mwingine nakosa	Kila mara nakosa	Haihusiki
Wakati unapoumwa	1	2	3	9
Wakati hauna fedha za kulipa ada	1	2	3	9
Wakati inapobidi kutunza/kumuangalia mtu mgonjwa	1	2	3	9
Kwa sababu za usafi binafsi	1	2	3	9
Wakati inapobidi kufanya kazi za nyumbani	1	2	3	9
Wakati inapobidi kufanya kazi kwenye shamba la familia	1	2	3	9
Wakati inapobidi kusaidia biashara ya familia	1	2	3	9
Wakati kuna misiba, harusi	1	2	3	9
Wakti unapotoroka pamoja na rafiki zako	1	2	3	9
Wakati inapokuwa na kazi ya malipo	1	2	3	9

Kwa kawaida unakula wakati gani? 5.3.27-29	Mara zote	Wakati mwingine	Asilani
Nakula kabla sijaenda shulenii/chuoni	1	2	3
Nakula vitafunio wakati wa mapumziko shulenii	1	2	3
Nakula ninaporudi toka shulenii/chuoni	1	2	3

Je, ni vitu gani vinakufanya ufurahie mazingira ya shule? (Usidadisi. kama hakuna, andika 'HAKUNA') 5.3.30

Je, ni vitu gani vinakufanya usifurahie mazingira ya shule? (Usidadisi. kama hakuna, andika 'HAKUNA') 5.3.31

Asante!

5.4 KAZI ZA VIJANA

(Maswali yafuatayo ni kwa wale ambao **hawako shulen kwa muda wote**)

Kwa nini uliachia kwenye (onyesha kiwango kilichofikiwa: Darasa....., Kidato.....)? 5.4.1-5.4.6	Ndiyo	Hapana
Nilifikia kiwango nilichodhamiria	1	2
Nilifeli mitihani/ sikupata alama za kutosha kuendelea na masomo yangu	1	2
Sikupenda shule/walimu	1	2
Hapakuwa na fedha za kutosha kulipia ada/ mahitaji mengine	1	2
Napanga kusoma hapo baadae	1	2
Sababu nydingine ( )	1	2

CHANZO KIKUU CHA KIPATO

Chanzo chako kikuu cha kipato ni kipi? (Andika kazi katika mstari na alama sahihi) 5.4.7 - 5.4.18

Ajira binafsi: Kilimo, ufugaji, uvuvi, madini	01
Ajira binafsi: na wafanyakazi	02
Ajira binafsi: bila wafanyakazi	03
Mtengeneza nyumba/mama wa nyumbani /mfanyakazi wa shambani asiyelipwa/biashara ya familia	04
Tegemezi: Mstaifu/mwanafunzi/si mzalishaji	05
Mwajiriwa: Serikali/shirika la uma/ushirika/bodi ya mazao	06
Mwajiriwa: kampuni au mtu binafisi (sekte rasmi)	07
Mwajiriwa: kampuni au mtu binafisi (sekte isiyo rasmi)	08
Mwajiriwa: kanisa, hisani, shule/chuo binafsi, wakala wa misaada au shirika lisolo la kiserikali (NGO)	09
Mwajiriwa: kazi ya muda/kibarua	10
Hajaajiriwa: anatafuta kazi	11
Inginge (taja))	12

MATATIZO

Haya ni baadhi ya matatizo ambayo kwa kawaida watu wanakabiliana nayo. Katika kipindi cha mwaka uliopita, kuna kati ya haya yafuatayo yalikuwa ni matatizo makubwa, matatizo madogo au si matatizo kwako wewe binafsi?

	Tatizo makubwa	Tatizo madogo	Siyo Tatizo	Haihusiki
5.4.19 Bei uliyolipia chakuala na bidhaaa nydingine za msingi	1	2	3	9
5.4.20 Ugonjwa	1	2	3	9
5.4.21 Gharama za matibabu	1	2	3	9
5.4.22 Gharama za masomo	1	2	3	9
5.4.23 Fursa za mafunzo ya ufundi	1	2	3	9
5.4.24 Gharama/Uhaba wa maji ya kunywa na matumizi binafsi	1	2	3	9
5.4.25 Gharama/Uhaba wa maji kwa ajili ya mazao/mifugo	1	2	3	9
5.4.26 Hali ya barabara utumiayo mara kwa mara	1	2	3	9
5.4.27 Kupata ajira	1	2	3	9
5.4.28 Mazingira duni ya mahali pa kazi/kipato duni	1	2	3	9
5.4.29 Kupata mkopo	1	2	3	9
5.4.30 Uhalifu wa nguvu, wizi wa mali, mazao na mifugo	1	2	3	9
5.4.31 Vurugu za nyumbani	1	2	3	9
5.4.32 Upatikanaji wa ardhi, pembejeo	1	2	3	9
5.4.33 Migogoro ya umilikaji/matumizi ya ardhi	1	2	3	9

5.4.34	Migogoro juu ya urithi	1	2	3	9
5.4.35	Ushirikina	1	2	3	9

Je, hali yako ya kiuchumi ikoje kwa sasa ukilinganisha na miaka mitatu iliyopita? 5.4.36

Mbaya sana	Mbaya kidogo	Vile vile	Nzuri kidogo	Nzuri sana	Sijui/hakuna jibu
1	2	3	4	5	6

Unategemea hali yako ya kiuchumi itabadilika na kuwa je katika miaka mitatu? 5.4.37

Mbaya sana	Mbaya kidogo	Vile vile	Nzuri kidogo	Nzuri sana	Sijui/hakuna jibu
1	2	3	4	5	6

Je, ni maendeleo yapi makuu ambayo umeyapata katika maisha yako katika kipindi cha miaka mitatu iliyopita? (Usidadisi. kama hakuna, andika 'HAKUNA')

5.4.38

Je, ni matatizo gani makuu ambayo umeyapata katika kipindi cha miaka mitatu iliyopita? (Usidadisi. kama hakuna, andika 'HAKUNA')

5.4.39

Nakushukuru sana kwa ushirikiano wako!